

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Szczecinie

LSZ-4112-02-01/2011
S/11/006

Szczecin, dnia maja 2012 r.

Pan
Maciej Berlicki
Burmistrz Gminy i Miasta Sianowa

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 roku o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2012 r. poz. 82 ze zm.), zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli, Delegatura w Szczecinie przeprowadziła kontrolę w Urzędzie Gminy i Miasta w Sianowie (Urzędzie) w zakresie przestrzegania wymogów formalnych i prawnych dotyczących lokalizacji farm wiatrowych na terenie Gminy Sianów¹.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawiono w protokole kontroli podpisanym w dniu 25 kwietnia 2012 r., na podstawie art. 60 ust. 1 ustawy o NIK, przekazuję Panu Burmistrzowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Kontrolą objęto procedury związane z:

- wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięć dotyczących budowy – na terenie Gminy – elektrowni wiatrowych wraz z niezbędną infrastrukturą towarzyszącą,
- uchwaleniem zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy dla obszarów położonych w obrębach ewidencyjnych Skibno i Sucha Koszalińska (przyjętej uchwałą nr LXIV/383/10 Rady Miejskiej² w Sianowie z dnia 29.01.2010 r.), dokument ten zwany jest dalej Studium,

¹ zwanej dalej Gminą

² zwanej dalej RM

- uchwaleniem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy dla obszaru położonego w obrębach ewidencyjnych Skibno i Sucha Koszalińska, przyjętego uchwałą nr XII/98/11 RM w Sianowie z dnia 31.08.2011 r.

Badaniami kontrolnymi objęto również finansowanie kosztów sporządzenia ww. Studium oraz miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (mpzp).

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Burmistrza i Urzędu związaną z wydawaniem decyzji środowiskowych a także uchwalaniem zmian w Studium oraz mpzp, natomiast negatywnie oceniono sposób finansowania kosztów prac planistycznych związanych ze zmianami ww. dokumentów (Studium i mpzp).

1. Badaniami kontrolnymi objęto wszystkie postępowania administracyjne w sprawie wydania decyzji środowiskowych dla przedsięwzięć polegających na budowie elektrowni wiatrowych na terenie Gminy prowadzone w latach 2008-2011 w związku ze złożonymi do Urzędu stosownymi wnioskami. Postępowania dotyczyły 7 wniosków złożonych w latach 2008 – 2010, z których 5 wpłynęło w 2008 r.³, jeden w 2009 r. (elektrownia wiatrowa o mocy 1.500 kW w obrębie Sucha Koszalińska) i jeden w 2010 r. (6 elektrowni wiatrowych o mocy znamionowej od 2 MW do 4,5 MW każda, w obrębach Sucha Koszalińska oraz Skibno). Opinie o stwierdzeniu zgodności lokalizacji przedsięwzięcia z ustaleniami mpzp Burmistrz wydawał w przypadku 5 wniosków z 2008 r. na podstawie przepisów art. 56 ust. 1 ustawy POŚ⁴, a w odniesieniu do 2 wniosków z lat 2009 – 2010 na podstawie przepisów art. 80 ust. 2 ustawy UIOŚ⁵. Opiniowania dokonywano w oparciu o obowiązujący mpzp uchwalony uchwałą RM w Sianowie nr XLIII/182/96 z dnia 28.12.1996 r. W przypadku czterech wniosków, dotyczących budowy elektrowni na terenach rolniczych, mpzp nie przewidywał ich lokalizacji. W tych sytuacjach Burmistrz wydawał opinie po zasięgnięciu dodatkowych opinii urbanistów.⁶

W związku z prowadzonymi ww. czterema postępowaniami Burmistrz wydał dwie decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach, a mianowicie decyzję OŚGN 7624/5.11/08/09 z 24.04.2009 r. zezwalającą

³ 1 na budowę zespołu do 31 elektrowni wiatrowych w obrębach geodezyjnych Osieki, Rzepkowo i Kleszcze, 3 wnioski dotyczące zespołów elektrowni wiatrowych w obrębie Kleszcze (2 wnioski na 6 elektrowni i 1 wniosek na 4 elektrownie) oraz 1 wniosek dotyczący zespołu 5 elektrowni wiatrowych w obrębie Skibno

⁴ Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r., Nr 25, poz. 150 ze zm.)

⁵ Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008r. Nr 199, poz. 1227 ze zm)

⁶ Opinie dotyczyły wykładni § 3 pkt 4 mpzp o treści „na obszarach rolnych oraz określonych w ust. 1 pkt 1-6 dopuszcza się lokalizację sieci i urządzeń infrastruktury technicznej oraz tras i urządzeń komunikacyjnych”. W przedstawionych opiniach urbanisci wywiedli, że elektrownie wiatrowe stanowią zespół urządzeń i sieci energetycznych, służących produkcji i przesyłaniu energii elektrycznej i wchodzi w skład infrastruktury technicznej, której lokalizacja na terenach rolnych została w mpzp dopuszczona.

na budowę zespołu 5 elektrowni wiatrowych o łącznej mocy do 6 MW (w obrębie Skibno) oraz decyzję OŚGN 7624/14.12/10/11 z 14.02.2011 r. – na budowę 6 elektrowni wiatrowych o mocy znamionowej od 2 MW do 4,5 MW każda (w obrębach Skibno i Sucha Koszalińska). Jedno postępowanie umorzono na wniosek inwestora i w jednym przypadku postępowanie nie zostało zakończone (wydano postanowienie nakładające na inwestora obowiązek sporządzenia raportu oddziaływania na środowisko).

W przypadku pozostałych trzech wniosków (złożonych przez firmę AGRO&EKOPLAN) dotyczących lokalizacji elektrowni wiatrowych w obrębie ewidencyjnym Kleszcze, w którym mpzp przewidywał lokalizację „eksperymentalnej elektrowni wiatrowej”, postępowania dotyczące dwóch wniosków zostały umorzone na wniosek inwestora (odnośnie trzeciego wniosku Burmistrz wydał postanowienie nakładające na inwestora obowiązek sporządzenia raportu oddziaływania na środowisko).

Objęte badaniami wszystkie ww. postępowania administracyjne były prowadzone zgodnie z obowiązującymi przepisami prawnymi.

2. Podobnie przestrzegane były przepisy prawne w toku czynności związanych z przygotowaniem i uchwaleniem Studium oraz mpzp w obrębach ewidencyjnych Skibno i Sucha. Wykonując kompetencje określone w art. 9 ust. 1 oraz 14 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym⁷ (ustawa PP), Rada Miejska w Sianowie podjęła stosowne uchwały (w dniu 30 czerwca 2009 r. – nr XL/243/09 oraz w dniu 01 czerwca 2010 r. – nr LVII/341/10) w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium oraz mpzp dla obszaru położonego w obrębach ewidencyjnych Skibno i Sucha Koszalińska.

Po podjęciu ww. uchwały Burmistrz zrealizował wszystkie czynności wymagane przepisami art. 11 ustawy PP, w tym zawiadomił na piśmie o przystąpieniu do sporządzania studium instytucje i organy właściwe do uzgadniania i opiniowania projektu, uzyskał opinie o projekcie Studium od komisji urbanistyczno – architektonicznej oraz instytucji i organów wymienionych w art. 11 ust. 6 ustawy PP. Projekt Studium wraz z prognozą oddziaływania na środowisko został podany do publicznej wiadomości zgodnie z wymogiem art. 11 pkt 10 ww. ustawy. RM w Sianowie przyjęła zmianę Studium uchwałą LXIV/383/10 z 29.10.2010 r.

Przed podjęciem przez RM uchwały o przystąpieniu do zmiany mpzp, stosownie do wymogu art. 14 ust. 5 ustawy PP, Burmistrz przeprowadził analizę zasadności przystąpienia do sporządzenia planu oraz zgodności

⁷ Dz. U. z 2003 r. Nr 80, poz. 717 ze zm.

ze Studium. Po podjęciu przez RM uchwały o przystąpieniu do sporządzania planu miejscowego, Burmistrz wykonał wszystkie czynności wymagane przepisami w art. 17 ustawy PP, w tym m.in. rozpatrzył 43 uwagi zgłoszone do wyłożonego projektu. W toku ich rozpatrywania uznano, że żadna z nich nie zasługuje na uwzględnienie. W publicznej dyskusji nad rozwiązaniami planu wzięło udział 51 osób. W wyniku dyskusji nie wprowadzono do projektu dodatkowych ustaleń. Zmiana mpzp Gminy dla obszaru położonego w obrębach ewidencyjnych Skibno i Sucha Koszalińska została podjęta uchwałą RM w Sianowie nr XII/98/11 z 31.08.2011 r.

3. NIK negatywnie ocenia sposób finansowania prac związanych z przygotowaniem i uchwaleniem zmian w Studium oraz mpzp w obrębach ewidencyjnych Skibno i Sucha Koszalińska. Koszty prac planistycznych dotyczące opracowania projektu zmiany Studium i mpzp (oraz opracowanie projektów pism i dokumentów proceduralnych) wynoszące łącznie 150.000 zł., sfinansowane zostały przez inwestora, tj. firmę EKO-EN, na mocy trójstronnych umów⁸, z dnia 1 marca 2010 r. zawartych z firmą EKO-EN oraz z wykonawcą tych prac. Wykonawca zobowiązany został do opracowania projektów zmiany Studium i mpzp, uwzględniających lokalizację farm elektrowni wiatrowych, których zamiar wybudowania zgłosiła firma EKO-EN.

Analiza wydatków poniesionych przez Gminę na opracowanie ww. prac planistycznych wykazała, że w związku ze zmianą Studium Gmina w 2009 r. wydatkowała łącznie 1.908,16 zł w tym 429,44 zł za ogłoszenie prasowe o przystąpieniu do zmiany Studium oraz w 2010 r. 1.408,72 zł za ogłoszenie prasowe o wyłożeniu projektu Studium do publicznego wglądu i wynagrodzenie GKUA⁹. W 2011 r. Gmina wydatkowała łącznie 1.299,17 zł, w tym 1.249,97 zł przeznaczono na wynagrodzenia członków GKUA opiniujących projekt mpzp.

Przyszły inwestor, tj. firma EKO-EN sfinansowała koszty w łącznej kwocie 150,0 tys. zł. w związku z czym nastąpiło naruszenie przepisu art. 21 ustawy PP, zgodnie z którym koszty sporządzenia mpzp obciążają budżet gminy, z zastrzeżeniem, że mogą także obciążyć inwestora realizującego inwestycje celu publicznego – w części, w jakiej jest on bezpośrednią konsekwencją zamiaru realizacji tej inwestycji. Według przepisu art. 2 pkt 5 ww. ustawy PP przez „inwestycje celu publicznego” należy rozumieć działania o znaczeniu lokalnym (gminnym) i ponadlokalnym (powiatowym, wojewódzkim i krajowym), stanowiące realizację celów o których

⁸ „w sprawie porozumienia dotyczącego warunków realizacji i rozliczenia opracowania zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy i Miasta Sianów” oraz „w sprawie porozumienia dotyczącego warunków realizacji i rozliczenia opracowania zmiany planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Sianów w obrębach ewidencyjnych Skibno i Sucha Koszalińska pod budowę farmy elektrowni wiatrowych”

⁹ Gminna Komisja Urbanistyczno Architektoniczna

mowa w art. 6 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami¹⁰. Ustalony w ww. art. 6 zamknięty katalog zadań zaliczanych do celów publicznych nie obejmuje budowy elektrowni wiatrowych (ani innych), a jedynie budowę i utrzymanie przewodów i urządzeń do przesyłania energii elektrycznej oraz innych obiektów i urządzeń niezbędnych do korzystania z tych przewodów i urządzeń.

Złożone w toku kontroli wyjaśnienia, mówiące o tym że Gmina nie namawiała firmy EKO-EN do ponoszenia kosztów prac planistycznych, jak również to, że firma sama zaproponowała finansowanie wynagrodzenia wykonawcy tych prac nie mogą usprawiedliwiać tego faktu. W świetle art. 3 ust. 1 ustawy PP, kształtowanie i prowadzenie polityki przestrzennej na terenie gminy, w tym uchwalanie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego należy do zadań własnych gminy i dlatego w przepisie art. 13 i 21 ustawy określono wymóg obciążenia kosztów z tym związanych z budżetu gminy.

Przedstawiając Panu Burmistrzowi powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o *przestrzeganie zasad finansowania prac związanych ze sporządzaniem zmian studium i mpzp*.

Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, zwraca się do Pana Burmistrza o przesłanie, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosku oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Panu Burmistrzowi prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Delegatury NIK w Szczecinie umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosku zawartych w tym wystąpieniu. W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym wyżej mowa, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.

¹⁰ Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 ze zm.